

Journalnummer: 23-1225-000001
 Ref. MICPEN
 Dato: Den 25. april 2023

Høringsnotat

Udkast til Bekendtgørelse om tilskud til frugt og grønt til uddeling på skoler i skoleåret 2023-2024

Udkast til bekendtgørelsen blev sendt i ekstern høring den 3. april 2023 med frist for afgivelse af høringssvar den 17. april 2023.

Udkastet blev sendt i høring hos en bred kreds af myndigheder, organisationer og virksomheder. Landbrugsstyrelsen har modtaget i alt fire høringssvar.

Følgende (3) høringssvar har fremsendt bemærkninger til udkastet til bekendtgørelse:

- Dansk Gartneri
- Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen
- Peterskolen

Følgende (1) høringssvar har oplyst, at de ingen bemærkninger har til udkastet til bekendtgørelse:

- Rigsrevisionen

I det følgende gennemgås de væsentligste høringssvar. Landbrugsstyrelsens kommentarer hertil er anført i kursiv. Høringssvarene er kun gengivet i hovedtræk. For detaljerede oplysninger om svarenes indhold henvises der til de fremsendte høringssvar, som kan ses på Høringsportalen.

	Bemærkning	Opfølgning
1. Dansk Gartneri		
1.1.	Vi vil gerne opfordre til, at der gives mere tid til at udarbejde et kvalificeret høringssvar.	<i>Landbrugsstyrelsen er bekendt med, at høringsperioden ikke gav tilfredsstillende mulighed for at afgive høringssvar. Landbrugsstyrelsen vil tilstræbe for fremtiden, at bekendtgørelser sendes i høring på behørig vis og ikke forkortes.</i> <i><u>Bemærkningen tages til efterretning.</u></i>
1.2.	Opdelingen af den nugældende bekendtgørelse i to er Dansk Gartneri positiv overfor. Vi håber, at dette kan danne grundlag for en mere	<i>Landbrugsstyrelsen deler samme synspunkt, hvilket også bl.a. indgik i</i>

	fokuseret ordning, som bidrager til at få børn til at spise mere frugt og grønt.	<p><i>beslutningen om, at den nugældende bekendtgørelse med fordel kunne opdeles.</i></p> <p><u><i>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer.</i></u></p>
1.3.	<p>Ifølge klimakostrådene er grøntsager og frugter blandt de fødevarer, der har det laveste klimaaftryk. Frugter, bær og grøntsager, der er transporteret til Danmark med fly, belaster dog klimaet meget. Andre transportformer som for eksempel med skib eller lastbil har langt mindre betydning for belastningen af klimaet.</p> <p>Dette så vi gerne afspejlet i ordningen – for eksempel i prioritetsmodellen eller tilskudssatserne – så skolerne ikke bliver økonomisk ringere stillet ved at købe danske produkter, som tilmed er i sæson, frem for et billigere udenlandsk alternativ med højere CO₂-aftryk.</p> <p>Dvs. danske produkter bør fremhæves i ordningen af hensyn til sundhed, miljø og klima – evt. gennem højere tilskud – på samme måde som økologi.</p>	<p><i>Ordningen er finansieret af EU-midler, hvorfor Landbrugsstyrelsen ikke egenhændigt har bemyndigelse til at fastsætte det samlede regelsæt.</i></p> <p><i>Ordningens formål og eksistensgrundlag består i udgangspunktet i, at fremme børn og unges sunde kostvaner. Landbrugsstyrelsen har i den kontekst ikke bemyndigelse til at fastsætte regler, der kan virke konkurrenceforvridende. Se hertil ligeledes svar nedenfor i pkt. 2.1.</i></p> <p><u><i>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer.</i></u></p>
2. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen		
2.1.	<p>Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen bemærker, at anvendelsen af standardomkostninger for frugt og grønt jf. bekendtgørelsens § 29 og bilag 1, isoleret set, men også især kombineret med kravet om, at tilsagnshaver kun er forpligtet til at sikre, at 80 pct. af tilskuddet går til nedsættelse af den pris, som eleverne betaler for frugt og grønt jf. bekendtgørelsens § 21, potentielt vil have konkurrenceforvridende virkninger. Dette skyldes, at der skabes incitament til at substituere over til de produktkategorier, hvor tilskudssatsen er højere sammenlignet med den reelle pris, hvilket medfører at producenter af frugt og/eller grønt, hvor tilskudssatsen er relativ lav sammenlignet med den reelle pris, stilles værre i konkurrencen.</p> <p>På det foreliggende grundlag er det ikke muligt for Styrelsen præcist at vurdere omfanget af en eventuel konkurrenceforvridning, men skal overordnet bemærke, at omfanget formentlig er begrænset, da der</p>	<p>Landbrugsstyrelsen vil undersøge Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens bemærkning med henblik på at redegøre for, hvorvidt en regelændring bør indtræde i en senere runde af ordningen, på baggrund af det anførte i høringssvaret.</p>

	umiddelbart er tale om en meget lille del af det samlede salg af frugt og grønt.	<i>Bemærkningen giver ikke for nuværende anledning til ændringer.</i>
3. Peterskolen		
3.1.	<p>Indledningsvist kan jeg oplyse, at det ikke er en ordning, der økonomisk kan "hvile i sig selv" når 80% af tilskuddet skal bruges til at nedsætte prisen på frugt/grønt, der udleveres til eleverne. Omvendt, ville ordningen ikke eksistere, hvis vi ikke fik tilskud, for da ville ordningen blive for dyr for forældre/skole. Man skal altså vælge ordningen af idealistiske grunde. Til verificering af påstanden kan jeg oplyse, at vi bruger en time dagligt på bestilling og håndtering (optælling, vask, evt. udskæring, uddeling) af frugten. Vi uddeler i et normalt år ca. 195 dage. Det er altså 195 mandetimer.</p> <p>Derudover skal vi administrativt behandle tilmelding/afmelding til ordningen, opkræve betaling, føre lister over uddelinger, samle bilagsdokumentation, der er behørigt underskrevet, tjekke om lærere gennemfører passende læringsaktiviteter, der matcher ordningen, afrapportere mm, for at opfylde §§ 7 + 9-11. Hos os betaler forældrene i dette skoleår kr. 320,- pr. barn, de har i ordningen. Vores beregnede indtægt på ordningen i skoleåret 2022/23 er ca. kr. 40.500 + tilskud fra LBST kr. 22.561,96. Betalingen for frugt/grønt forventes at blive ca. kr. 64.000. Resultatet er kr. -938,04. Vi kan hæve forældrebetalingen med 22 ører om dagen; men så rammer vi loftet for "overskuddet" som ikke må være større end 20% = 4.512,39. Og for det kan vi umuligt aflønne arbejdet med frugten (de 195 mandetimer + arbejdet i administrationen). Sætter vi prisen op; rammer vi også hurtigt punktet, hvor forældrene kan købe frugt andetsteds billigere, og så forsvinder incitamentet for dem, til at være med.</p> <p>De senere år, er ordningen desuden blevet tungere hos leverandøren, som er den lokale brugs. Før kunne vi bestille 120 stk. frugt pr dag, de lagde lidt ekstra i til erstatning, hvis enkelte stykker frugt skulle blive stødt/dårlige inden udlevering. Nu skal de desuden veje frugten og opgive vægten på leveringslisten. Det betyder at vi så også betaler for "erstatningsfrugten" som vi før fik gratis. Vi betaler ikke Brugsen for håndtering af varerne; men tidligere havde Brugsen medindflydelse på hvilken frugt vi fik, så vi kunne få nogle varer til tilbudspris og somme tider lidt ekstra, så vi en gang i mellem kunne springe en dags portion over, og undgå madspild. Den mulighed er vanskelig i den nuværende ordning, hvor vi hele tiden skal holde styr på om vi får leveret fra de rigtige kategorier.</p>	<p><i>Landbrugsstyrelsen er bekendt med at ordningens administrative byrde er hård og potentielt kan medføre, at færre ansøgere deltager i ordningen, end hvad er hensigtsmæssigt.</i></p> <p><i>Imidlertid udspringer ordningen fra retsgrundlag i Den Europæiske Union. Disse regler og bemyndigelser er Landbrugsstyrelsen pligtig at udmønte, hvorfor væsentlige dele af ordningen ikke kan ændres nationalt.</i></p> <p><i>Landbrugsstyrelsen er imidlertid opmærksom på problemstillingen og vil undersøge og har interesse i, at ordningens administrative byrde mindskes, så flere elever kan få nytte af ordningen.</i></p> <p><i>Bemærkningen giver ikke for nuværende anledning til ændringer.</i></p>
3.2.	§ 16: Det er en budgetmæssig udfordring for ansøger, ikke at kunne kende størrelsen af tilskuddet på forhånd, da det kan nedsættes, hvis det samlede behov er for stort. Man kender hverken præcist antal børn, der tilmeldes, priserne og der er loft på, hvad "overskuddet" til administration/organisering må koste. Derfor kan skolen i årets løb være nødt til at ændre prisen på hjemmets betaling af frugt. Nogle skole kan måske blive nødt til at lukke ordningen.	<i>Landbrugsstyrelsen er bekendt med, at tilsagnsordninger generelt kan være en udfordring for visse ansøgere, idet den endelige beløbsstørrelse ikke altid svarer til det</i>

		<p>beløb, der oprindeligt blev givet tilsagn om.</p> <p>Skolefrugtordningen er imidlertid implementeret som en tilsagnsordning i Danmark, herunder IT-mæssigt.</p> <p>Landbrugsstyrelsen er dog åben for at overveje, om ordningen kan udmøntes anderledes.</p> <p><u>Bemærkningen giver ikke for nuværende anledning til ændringer.</u></p>
3.3.	<p>§ 20: Der skal GENNEMSNITLIGT uddeles 100 gram frugt/grønt §29</p> <p>Der ydes tilskud til MAKSIMALT 100 gram frugt Bilag 1 under skemaerne: Der skal som MINIMUM uddeles 100 gram! Kan kommunikationen omkring de 100 gram gøres tydeligere?</p>	<p>Landbrugsstyrelsen erkender at formuleringerne omkring de 100g kan være forvirrende.</p> <p>Imidlertid er det forsøgt at understrege,</p> <p>At der gennemsnitligt skal uddeles 100g frugt og grønt til hvert elev. Dette for at være fleksibel iht. afvigende vægt af enkelte stykker frugt.</p> <p>At der maksimalt ydes tilskud til 100g frugt og grønt til hver tilskudsberettiget elev. Dette for at understrege, at ordningen er udmøntet på baggrund af standardomkostninger, hvorfor det forudsættes at hver elev modtager 100g frugt og grønt, når tilskudsbeløbet udregnes.</p> <p>At der som minimum skal uddeles 100g frugt og grønt for hver elev, der indgår i tilskuddet. Denne</p>

		<p>formulering hænger således sammen med formuleringen om den gennemsnitlige uddeling og betyder, at der samlet som minimum skal uddeles 1000g frugt og grønt for ti elever, uagtet hvordan de fordeler sig.</p> <p><u>Bemærkningen giver anledning til overvejelser om fremtidige formuleringer, men giver ikke for nuværende anledning til ændringer.</u></p>
3.4.	<p>§ 23: Det bør fremgå TYDELIGT af alle blanketter hvordan opbevaringskravet er, så ingen benytter bogføringsreglen om "indeværende + 5 foregående år", og kommer til at kassere noget et par måneder for tidligt.</p>	<p>Landbrugsstyrelsen vil sørge for at tydeliggøre kravet, så det fremgår af de forskellige blanketter.</p> <p><u>Bemærkningen tages til efterretning og vil løbende blive justeret.</u></p>
3.5.	<p>§ 25: LBST stiller også læringsaktiviteter til rådighed. Kan jeg tillade mig at ønske en opdatering af disse? Det giver ikke mening at dele samme materiale ud til eleverne år efter år. De kan huske at de har udfyldt materialet før og de kommer til at føle "sig til grin". Måske kunne der laves noget, som kører fx i et 3-års rul</p>	<p>Landbrugsstyrelsen er opmærksom på at læringsaktiviteterne, der stilles til rådighed af Landbrugsstyrelsen, skal revideres.</p> <p>Landbrugsstyrelsen vil sikre, at materialet angående læringsaktiviteterne jævnligt revideres, f.eks. hvert tredje år.</p> <p>Det bør imidlertid også pointeres, at materialet ikke er et krav, men et tilbud. Læringsaktiviteter kan skoler således selv opstille og disse kan f.eks. bestå af gårdbesøg, læringsforløb om</p>

		<p><i>kostvaner og sundhed eller etablering af skolehaver.</i></p> <p><i><u>Bemærkningen tages til efterretning, men giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.</u></i></p>
3.6.	§ 34, 2: Man kan dokumentere hvem, der betaler for produkterne; men det er umuligt at dokumentere hvem, der spiser den.	<i><u>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer.</u></i>
3.7.	§ 34, 4: Antallet af ønskede decimaler bør tydeligt fremgå af de bilag, der skal indsendes, og ikke kun af vejledningen. Hvorfor er det vigtigt med tidspunkt for hvornår man opgør antal elever i ordningen? Kan kontrollen komme dagen efter og bede om dokumentation? Eller er det bare dokumentation pr måned man skal have? Hvis skolen opkræver betaling for frugten, kan opkrævningslisten så være dokumentation nok, ud fra antagelsen af, at det, forældrene betaler for ønsker de også at modtage?	<p><i>Landbrugsstyrelsen vil have i overvejelserne, hvordan bilag, blanketter og andet materiale iht. ordningen, bør justeres efter regelændringer.</i></p> <p><i>Se hertil også svar til pkt. 3.4.</i></p> <p><i><u>Bemærkningen tages til efterretning.</u></i></p>
3.8.	§ 34, 6 stk. 2: Er det Styrelsens eller skolens revisor eller en helt tredje?	<p><i>Som bestemmelsen angiver er kravet blot, at revisoren er godkendt. Der er imidlertid nærliggende, at der kan opstå tilfælde, hvor en uvidlig revisor bør indtræde.</i></p> <p><i><u>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer.</u></i></p>
3.9.	§36, 1 - 2 stk. 2: Der bør som udgangspunkt ikke være mulighed for at få tilskud udbetalt, hvis man kommer for sent med ansøgningen. Men der burde være en mulighed for at kontakte LBST (inden fristen) om en udsættelse, og den skal man kunne få en aftale om såfremt, der er en plausibel grund. Der bør være retningslinjer i LBSTadministrationen om det. Grund til udsættelse kunne fx være: It-nedbrud/datatab, indbrud, brand, alvorlig sygdom o. lign. I den forbindelse bør der så også være retningslinjer for, at man i disse nærmere definerede tilfælde, vil kunne få tilskuddet udbetalt på baggrund af revisorerklæring på baggrund af bogføringsdata.	<p><i>Landbrugsstyrelsen vil undersøge muligheden for, at indsætte en dispensationsmulighed.</i></p> <p><i><u>Bemærkningen tages til efterretning og vil overvejes.</u></i></p>